

Základná škola Pavla Horova Michalovce

ŠKOLSKÝ ROK: 2016/2017

3. ROČNÍK

VÝTVARNÁ

VÝCHOVA

Vypracovala: Mgr. V.Padová

Obsah

Charakteristika predmetu	2
Ciele učebného predmetu.....	2
Kľúčové kompetencie	3
Výkonový štandard.....	4
Pedagogické stratégie	5
Učebné zdroje	5
Hodnotenie.....	5
Tematický plán	6

Charakteristika predmetu.

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňuje VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet **výtvarná výchova** v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá** (video a film). Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby seba vyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory. Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele učebného predmetu.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti

vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Kľúčové kompetencie

Výchovné a vzdelávacie stratégie pre rozvíjanie kľúčových kompetencií :

Sociálne komunikačné kompetencie

- učiteľ vedie žiakov ku vhodnej komunikácii s dospelými a rovesníkmi
- pri skupinovej práci využíva dialóg i diskusiu
- žiaci si rozširujú slovnú zásobu v osvojovaných témach, sú vedení k samostatnému a sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej, bezproblémovej a bezkonfliktnej komunikácii
- učiteľ učí žiakov formulovať a obhajovať svoj názor, pomenovávať pozorované skutočnosti a zachycovať ich vo vlastných prejavoch, názoroch a výtvoroch

Kompetencie učiť sa učiť

- učiteľ motivuje a vedie žiakov vlastným príkladom
- žiaci sú vedení k objavovaniu a poznávaniu všetkého, čo ich zaujíma a v čom by v budúcnosti mohli uspieť
- učiteľ pomáha riešiť a triediť informácie podľa zvolených alebo zadaných kritérií
- učiteľ so žiakmi, ako si správne zorganizovať čas

Kompetencie riešenia problémov

- učiteľ pomáha žiakom dôjsť k samostatným objavom, riešeniam a záverom
- učiteľ u žiakov rozvíja tvorivé myslenie – zadávaním problémových úloh
- pri riešení úloh učí žiakov pracovať s odbornou literatúrou, encyklopédiami, internetom...

Osobné a občianske kompetencie

- učiteľ vedie žiakov k rešpektovaniu pravidiel v počítačovej učebni
- učiteľ vedie žiakov k efektívnej spolupráci pri riešení problémov, k vzájomnému naslúchaniu, následnému hodnoteniu práce v skupine i medzi skupinami
- žiaci sa učia rešpektovať názory iných, prispievajú k diskusii

Kompetencie pracovné

- žiaci sú vedení k utváraniu pracovných návykov v jednoduchej, samostatnej i tímovej činnosti

- učiteľ učí žiakov používať rôzne materiály, nástroje i vybavenia v počítačovej učebni
- učiteľ zohľadňuje súčasný stav a poznanie technického rozvoja u detí

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- učiteľ vedie žiakov k vyjadrovaniu sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov
- učiteľ vedie žiakov k potrebe a dôležitosti kultúrnej komunikácie v bežnom živote

Obsahový štandard

Využ. výtvarné výrazové prostriedky. Uvádzať žiakov do sveta farieb. Rozvíjať pozorovacie a porovnávacie schopnosti. Podporovať nápaditosť. Rozvíjať vytrvalosť pri zdĺhavom vyhotovení výrobku. Rozvoj obrazotvornosti. Rozvoj fantázie.

Prierezová téma	Realizovaná v tematickom celku
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	Výtvarný jazyk/základné prvky výtvarného vyjadrovania
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
MEDIÁLNA VÝCHOVA	Podnety filmu a videa
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	Podnety elektron. médií
DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE	Podnety architektúry
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	Podnety výtvarného umenia
FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	Podnety tradičných remesiel

Výkonový štandard

Vedieť vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie.

Vyjadrenie farebného tónu.

Zvládnutie zákl. operácie s mierkou.

Vyjadriť rytmus a pohyb prostr. maľby, kresby.

Vedieť graficky vyjadriť jednoduchý výrazný tvar.

Rozvíjať tvorivosť žiakov.

Tvorba bábok.

Ovládať možnosť kreslenia v počítači.

Pedagogické stratégie

Metódy a formy práce: riadený rozhovor, diskusia, demonštrácia, samostatná práca, jednoduchá hra, jednoduché programovanie, práca s interaktívnou tabuľou.

Učebné zdroje

Výtvarná výchova pre 3.roč.ZŠ- L.Čarný, K.Feriliková, R.Pondelíková, D.Čarná, N.Lacko
ISBN 978-80-10-02075-1 SPN 2011

Portréty ilustrátorov, odborné časopisy, detské časopisy, interaktívna tabuľa, internet, dataprojektor, detská mimočítanková literatúra, ukážky výtvarných prác, ukážky umenia, obrázkový a fotografický materiál, ilustrácie rozprávkových knižiek, hračky, maľušky, predmety dennej potreby, CD – Škola hrou, CD s rôznymi detskými rozprávkami, internet, pracovné listy vypracované pedagógom.

Hodnotenie

Predmet výtvarná výchova bude hodnotený slovné. Pri jeho hodnotení budeme vychádzať z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č.: 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01. 05. 2011.

Pri hodnotení žiakov so špecifickými vzdelávacími potrebami budeme postupovať v zmysle odporúčaných záverov psychologického vyšetrenia.

Tematický plán

Predmet: Výtvarná výchova

Ročník: 3. ročník

Časová dotácia: 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) – nie je rozšírená časová dotácia

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania: 8	Plošné geometrické tvary /figúra, vecne zobrazenie, zobrazenie z geometrických tvarov2	Využívať výt. výrazové prostriedky, rozvíjať predstavivosť, tvorivosť, podnecovať nápaditosť	Vedieť obrázok rozdeliť na geometrické časti, následne ho vedieť opäť poskladať. Vedieť poskladať zviera –(kohút) z plošných geom. tvarov

	Priestorové geometrické tvary	Modelovanie alebo objekt z kartónu Príbehy o vzájomných vzťahoch tvarov následné ukážky: geometrická abstrakcia	Vytvárať priestorový objekt z priestorových geom. tvarov, každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku (farbu, alebo materiál)
	Farba, zosvetľova-nie, stmavovanie, tóny sivej farby	Uvádzať žiakov do sveta farieb, rozvíjať estetické cítenie, pozorovať, porovnávať farebné ladenie obrázkov	Používať základné farby, miešať ich, vedieť zosvetľovať, stmavovať farebné tóny, posudzovať rozdielnosti farebného ladenia
	Tvar/kompozícia novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov	Rozvíjať pozorovacie a porovnávacie schopnosti Rozvíjať predstavivosť	Vedieť pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekryvanie predmetov a ich vzájomnú mierku

	Mierka –zokupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	Podnecovať predstavivosť a tvorivú sebarealizáciu, rozvíjať výtvarné zručnosti, spoznávať vzťah medzi výt. a liter. umením. Figurácie 3 rôznych geometrických tvarov alebo troch postavičiek, zvieratiek,	Pozorovať predmety v reálnom priestore. Pochopiť, že umiestnenie predmetov mení ich veľkosť a výraz
	Kompozícia ako hracia plocha	Podporovať nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, viesť k dodržiavaniu stanovených pravidiel	Vedieť si uvedomiť celú plochu formátu a možnosť rôzneho vedenia zobrazujúcej čiary v nej priestorové objekty
	Materiálový reliéf	Rozvíjať manuálne zručnosti, spoznávať postupy. Odlievania do sadry (darček).	Zvládnuť techniku odlievania. Objavovať v odtlačku – negatívny tvar. Vyhotoviť darček

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia: 3	Inšpirácia gréckym umením	Spoznávať vzťah medzi výtvarným a literárnym umením Rozvíjať predstavivosť deja a zobrazit' ho z hľadiska vlastného prežívania	Vedieť pripraviť jednoduchý labyrint. Ilustrovať prečítanú grécku báj.
Podnety fotografie: 3	Dopĺňanie častí fotografie	Rozvíjať rekonštrukčnú fantáziu Porovnávať, hodnotiť hotové práce	Tvorivo a esteticky doplniť fotografiu, doplnenie farebne a tvarovo prispôbiť originálu
Podnety filmu a videa: 2	Priestor filmu, rám, filmová scénoграфия	Získať informácie o vzniku filmu. Pozorovať, vyberať, rozvíjať estetický vzťah k najbližšiemu okoliu	Poznať ďalšie dôležité pojmy (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné pre dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) a pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalekej súvislosti.

Podnety architektúry: 3	<i>výraz architektúry /architektonický výraz a prostredie / mimikry, historické a pamiatk.prostredie</i>	Rozvoj obrazotvornosti, priestorovej predstavivosti Rozvoj estet. vzťahu k hodnotám, ktoré nám zanechali predkovia	Spoznať a stvárať historické prostredie v obci, komponovať architektonické objekty na ploche (priestore) Tvorivo stvárať fantazijný architektonický objekt-(letiaci, plávajúci dom, vesmírny príbytok)
Podnety dizajnu: 3	Grafický dizajn /symbol, znak	Rozvoj fantázie a tvorivosti pri práci s materiálom	Vytvoriť erb svojej rodiny na základe pozorovania erbov (erbov dedín, panovníckych rodov...) Vytvárať novotvary z vystrihnutých obrázkov (misko-hrnček,mačko-pes,rádio-televízor...)
Podnety tradičných remesiel: 3	Bábkarstvo /tvorba bábok	Rozvíjať praktické zručnosti pri práci s materiálom	Vytvoriť jednoduchú bábku (vyvážovaním látky, šitím, kaširovaním...) Oboznámiť sa s rôznymi typmi bábok podľa ich vedenia (maňušky, marionety...)

Podnety elektron. médií: 2	Kreslenie prostredníctvom počítača	Rozvíjať zákl. manuálnych zručností pri práci s počítačom - textové i kresliace	V skicári poznať techniku vytvárania jednoduchých obrazov na počítači (funkcia-čiary, gummy, vyplňania plôch)
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta: 4	Podnety prírodovedy	Rozvíjať zručnosti pri práci s novým materiálom. Rozvíjať zmysel pre zodpovednosť za zdravie svoje i zdravie spolužiakov (bezpečnosť pri práci s materiálom)	Pozorovať zmeny látok a ich využitie: -kreslenie voskom v studenom stave -kreslenie roztopeným voskom, domaľovanie, zažehlenie -zažehľovanie voskových úlomkov -socha zo skladaného alebo krčeného papiera

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

Škola v galérii, galéria v škole: 2	Atribúty ikonografie (čo znamená moje meno)	Rozvíjať zmysel pre rozmanitosť výtvarného prejavu	Poznať pojem ikonografia- (Čo znamená moje meno)